

Silvia
Avallone

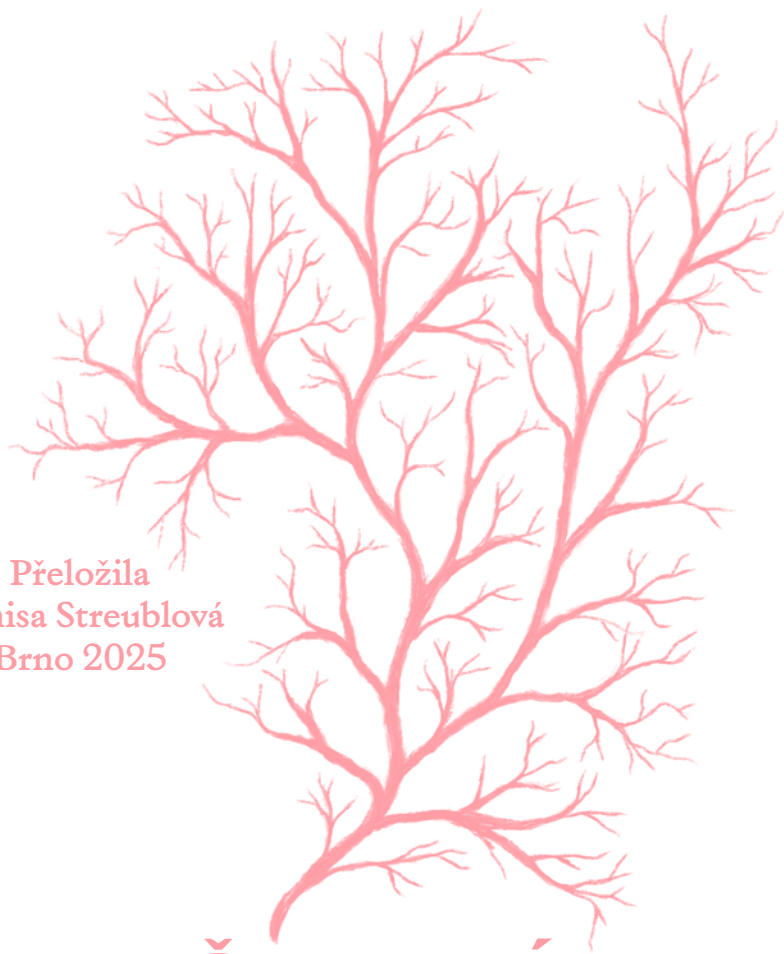
Román

Italský
bestseller o zlu,
křehkosti
a vykoupení

ČERNÉ SRDCE

Host

Silvia
Avalone

Přeložila
Denisa Streublová
Brno 2025

ČERNÉ
SRDCE

Automatizovaná analýza textů nebo dat
ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU
je bez souhlasu nositele práv zakázána.

Questo libro è stato tradotto grazie a un contributo
del Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione
Internazionale italiano
Tato kniha vychází za finanční podpory italského
Ministerstva zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce

Cuore nero, Silvia Avallone

© 2024 Mondadori Libri SpA/Rizzoli Libri

This edition published in agreement with
the Proprietor through MalaTesta Literary Agency, Milan

Cover picture from open sources

Translation © Denisa Streublová, 2025

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2025

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2879-0 (PDF)

ISBN 978-80-275-2880-6 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2881-3 (MobiPocket)

Mému manželovi Giovi

S poryvy větru slyšíš zdáli v sadech
lehký svist listí. Kupí se již u tvých
nohou. Kol ticho, na polích i v ladech.
Je léto mrtvých

Giovanni Pascoli: „Listopad“

Skutečnost vyžaduje
abychom mluvili i o tomhle:
život jde dál

Wisława Szymborska: „Skutečnost vyžaduje“

PRVNÍ ČÁST

Dvě osamělosti

1. To listopadové pondělí, kdy Emilia a její otec vkročili na stezku nazývanou Šibeniční cesta a stoupali kaštanovým lesem oddělujícím Sassaiu od zbytku světa, byly Dušičky.

Riccardo byl přesvědčený, že to místo — malinká odlehlá víska — není zrovna vhodné pro začátek nového života: ne pro jeho dceru, ne po tom všem, co se přihodilo, a ne, když na to bude sama. Ale Emilia zarputile a svižně kráčela dál.

Nebe však toho rána bylo oslnivě modré. Děšť předešlé noci dokonale pročistil vzduch, a tak byly viditelné i vzdálené detaily. Do okolních věcí se opíralo zvláštní světlo: vyvolávalo pocit, jako by už nikdy nikdo neměl zemřít, jako by už žádný příběh na tomto neposkvrněném horském hřbetu neměl skončit.

Ve skutečnosti však už všechno skončilo před nějakou dobou. Rozpadající se přístřešky pro dobytek, kaple s černou madonou poničená rozmary počasí. Otec a dcera předstírali, že ruiny podél cesty nevidí. Potili se a kráčeli beze slova. Tak dlouho čekali na tento okamžik, že měli nyní strach promluvit, aby jej nezničili. Stezka byla pokrytá tlustým kobercem z mokrého listí, který tlumil jejich kroky. Tlukot jejich srdcí však byl ohlušující. Oba poslouchali bušení způsobené námahou, emocemi a strachem. Ještě hlasitější bylo v tichu, které je obklopovalo a ožívalo mezi kořeny a větvemi stromů.

Občas položili zavazadla na zem, aby popadli dech. Jejich plíce už horám odvykly. Emilia a Riccardo pocházeli z nížiny a na hory jezdívali jen na prázdniny, před mnoha lety. Bolěly je nohy a záda, ale jiné cesty do Sassaiy nevedly. Nebylo zde ani stopy po asfaltce či zpevněné lesní cestě, která by byla aspoň trochu sjízdná. Auto museli ne-

chat v Almě, poslední výspě civilizace, a dál jít pěšky jako v padesátých letech. A protože ani o šedesát roků později se nikomu — až na vzácné výjimky — nechtělo jít pěšky lesem pro mléko nebo balíček cigaret, minuli jen pár strak a veverku, ale lidi žádné.

Starosti jim dělal i dům. V jakém stavu ho asi najdou? Před několika týdny Riccardo vyslal na obhlídku toho stavení vzdáleného příbuzného, kterému důvěřoval. Na poslední chvíli se objevily obvyklé závady. Bojler byl starý, vodovodní trubky jakbysmet a nebylo jisté, zda v mrazu vydrží. Některé okenice byly rozbité a unikalo jimi teplo z kamen. Elektrické rozvody pak na více místech poškodily myši.

Jak se dalo čekat, Emilia nechtěla stěhování odkládat. Zdůrazňovala, že se přizpůsobí, všechno si zařídí sama. Důvěryhodný příbuzný Aldo před jejich příchodem udělal, co se dalo: uklidil, vyměnil některé kabely, zasádroval některé praskliny. Jasně však řekl, že nejvíc práce čeká na elektrikáře, nějakého šikovného, který bude ochotný dorazit až tam. Představa, jak budou v černočerné tmě, kterou neprosvětlují žádné pouliční lampy zvenku, zapalovat svíčky, teď oba trochu děsila.

V půli cesty se posadili na velké balvany, které přímo vybízely k odpočinku. Polední slunce se mihotalo i ve větších nejníž nad zemí, rozjasňovalo poslední listy na stromech a dopadalo na spadané kaštany, které zářily jako perly.

„Když si pospíšíš a posbíráš jich tak deset kilo,“ pravil její otec a ukázal na ně, „mohla bys na nich žít několik týdnů.“ A ironicky dodal: „Třeba bys to zvládla i v zimě, až bude cesta nejspíš zasněžená.“

Emilia natáhla nohy a špičkou martensky se dotkla mokrého kaštanu. Na otcovu provokaci nereagovala.

„Teta Iole,“ pokračoval Riccardo a potřásl hlavou, „si vždy stála za svým, že kaštiny jsou lepší než chleba. Skutečná horalka. Vzpomínáš si?“

Ano, ale nechtěla. Vždycky se jí dotklo, když se u důležitých témat hovořilo o mrtvých. A teta Iole zemřela. Několik měsíců po „činu“. „To je nám líto,“ říkali.

Přemýšlela, jak dokáže žít v domě, který patřil osobě, na niž nechce myslet, se vším jejím nábytkem, prostíráním a cetkami. A dvakrát denně chodit po té stezce, na kterou měla šťastné vzpomínky, jak po ní jako malá poskakovala. Mezitím se však cesta proměnila v prudké stoupání, které trhalo plíce. Pořád nahoru a dolů, v zimě, v létě. Dojít na nákup, hledat si práci, a pokud to vyjde, udržet si ji. Uvědomila si, že aby si splnila své touhy, musí je i zradit.

„Zvykneš si na to,“ ujišťoval ji otec, jako by jí četl myšlenky. „Narostou ti takhle silná lýtka,“ rozesmál se. „A jestli ti naopak dojde, že je to šílenství, jak ti všichni pořád říkáme, vrátím se pro tebe. Klidně třeba zítra.“

„To nebude zapotřebí.“

„Změnit názor není slabošství.“

„To říkáš ty,“ odvětila suše Emilia. „A já umím prošťouchnout odpad a vymalovat. I truhlářina mi docela jde, mohla bych si na zimu vyrobit sánky.“

Nasadila svůj typický drzý úsměv, který ji provázel i tam, kde se naučila pracovat s hoblíkem a pilou, lhát, jako když tiskne, a načrtnout dokonalou krajinku jedním tahem pastelky.

„Ale vážně,“ pokračoval Riccardo nervózně, „dělá mi starosti sníh. Co když tu uvízneš s telefonem bez signálu? Aldo říkal, že na jednom místě v kuchyni se chytit dá, ale chci to ověřit... Co budeš dělat, když nebudeš moct telefonovat? Budeš lesní stráží posílat kouřová znamení?“

„Tati,“ povzdychla si Emilia, „žila jsem bez mobilu až do předvčerejška.“

Kaštanovníky byly obalené plody, které nikdo nesbíral. Nad stromy čněly holé skály. Lesy se táhly až k obzoru a mezi nimi bylo devět nebo deset shluků domů, zahalených do tmavého stínu nebo osvětlených studenými paprsky. Sassaia z nich byla nejmenší.

Otec a dcera je potichu pozorovali. Pak se Riccardo na Emiliu otočil s naléhavostí, jež snad byla nadějí. A ona v jeho tváři, navzdory prožitým útrapám stále pohledné a mladé, i v devětapadesáti letech, objevila zapomenutou vzpomínku: výraz důvěry, který zahlédla první školní den, když ji vedl za ruku celou cestu až ke Collodiho základní škole. Jiné děti s tatínkem tam nebyly a i pro ni to byla úplná novinka, protože táta pracoval a cestoval pořád, dokonce i o víkendu. Později však pochopila, že on pro ni byl v jejím životě naopak neustále.

At' uděláš cokoli, Emi. At' jsi udělala cokoli... Jsi a vždycky budeš moje dcera.

„Dobře,“ uzavřel Riccardo diskusi a osušil si oči. „Pojď, at' dojdeme do té barabizny, než se setmí.“

Zvedl kufry a jí nechal lehčí nákupní tašky. Vykročil napřed po nehostinné Šibeniční cestě, kterou ani najít nebylo snadné.

Nešli tudy už skoro dvě desetiletí.

Jejich volvo s ravennskou poznávací značkou ihned po příjezdu do Almy přilákalo pozornost. Ještě ani neparkovali na plácku označeném P na kraji vesnice, a Emilia už zaznamenala koutkem oka nenápadný rozruch. Některá

okna se okamžitě zavřela, zatímco jiná se maličko pootevřela. Možná to byla jen „paranoia“, jak jí opakoval otec. Jenže jakmile vystoupili z auta, z obchodu s potravinami vyšla obtloustlá žena se zástěrou uvázanou kolem pasu, aby si je prohlédla. A nepozdravila je.

Když se pak ptali, kudy se dostanou do Sassaiy — stezka nebyla značená na žádné tabuli ani mapě a sami už si nepamatovali, kudy se vydat, jediní dva obyvatelé, které potkali, na ně zahlíželi s takovou nedůvěrou, že toho Emilia okamžitě zalitovala. Jeden muž kolem nich prošel bez odpovědi a zíral na ně, jako by je poznával. Další utrousil jen pár slov a jeho tvrdá a zavřená výslovnost jasně vzkazovala: o cizáky tady nikdo nestojí.

Zajímalo by mě, co čekali: turisté v této oblasti nikdy nebyli. Když sem přijedeš, znamená to, že buď můžeš prokázat pokrevní spřízněnost s místními, anebo jsi vetřelec, slídl, a to tu nejsi vítán.

Jejich kufrы a plné nákupní tašky značily, že sem přijeli, aby tu zůstali. Ale jejich vztah ke zdejšímu kraji zeslábl, utichl a bylo lepší ho nekřisit, pro případ, že by si někdo dal dvě a dvě dohromady, vzpomenu si na minulost a pak začal pomlouvat a šířit drby, jako to dělají lidské bytosti vždycky, při každé příležitosti.

Ani to, jak byli oblečení, jim nepomáhalo. Emilia se nastrojila jako puberťačka, i když jí dávno nebyla: měla na sobě roztrhané džíny, fialové martensky a svítivě zelenou bundu. Její otec zase působil jako z detektivky o komisaři Maigretovi, byl oblečený do elegantního šedého kabátu, kalhot s nažehlenými puky a kašmírové vesty. Nezapadali mezi nerudné dědky s rozčepýřenými vousy, plstěným kloboukem přes oči, jak se v této oblasti nosí, a mluvou plnou zášti.

Emilia se rozhlédla po jediném náměstí v obci a pomalu ho poznávala. Chodila sem jako malá v létě, když doprovázela tetu při jejích pochůzkách, nebo o státních svátcích, které — jak si teď vybavila — trávily v tamhle-té restauraci, Le Betulle, po níž zbyl jen vývěsní štít. Obchod s potravinami však stále fungoval a pořád v něm bylo k mání všechno: od chleba a saponátů až po náradí, šrouby a hřebíky. Udržel se i bar Samuraj, který sloužil také jako trafika. O kus dál pak byla pošta, jež měla otevřeno — jak hlásila cedule na dveřích — v pondělí, ve středu a v pátek od osmi do dvanácti. Kruh náměstí uzavíraly kostel, radnice a škola.

A to bylo všechno.

Co tu sakra dělám?

Tuto otázku si Emilia kladla tváří v tvář skutečnosti.

Nepotřebovala Boha, ani se nechtěla vrátit do školy, a už vůbec neměla zapotřebí číst noviny. Jen cigarety potřebovala. Vytáhla jednu z krabičky, kterou měla v kapse, a zapálila si. Zpupně potáhla, protože začínala mít strach. V životě se řídila železným pravidlem: své slovo nemůžeš vzít zpátky. Protože jinak jsi svině. Její otec to nevěděl, nepohyboval se v pochybných kruzích. Ale ona se to naučila důkladně, na vlastní kůži.

Zatímco se Riccardo stále snažil doptat na cestu, Emilia se přiblížila k temné výloze baru Samuraj, aby se podívala dovnitř. Hosté, ve věku zhruba od pětadesáti do devadesáti let, se zrovna chystali hrát karty. V tu chvíli zaslechla v duchu Martin hlas:

Mysli na kluky, Emily. Na všechny ty kluky!

Jen budeme sbírat zkušenosti a nikdy se nevdáme.

Jen je ošukáme, jednoho po druhém!

Bezděčně se usmála: kdybys ty kluky viděla, Marto.

Konečně se ve vesnici objevil pastýř, tuším, že Rivetti, se stádem ovcí a párem psů. Až on ukázal Riccardovi kamenné schody vytesané do země v mezeře mezi barem a obchodem, tak dobře schované za ostružiním a uschlými hortenziemi, že je nešlo najít, pokud o nich člověk nevěděl.

Emilia nikdy neviděla bujnější kopřivy než ty, které rostly mezi jednotlivými schody. Jako by chtěly zatarasit cestu bláznům jako ona, kteří věřili, že se dokážou přestěhovat na podobné místo. Místo, které ji odmítalo. Které nepřijímalo nikoho mladého a živého. Kde byly domy ze čtyř pětín opuštěné, zapomenuté a prázdné. Ale o tohle právě Emilii šlo, ne? To byl její důvod.

Na posledním úseku stoupání se Emilia přiměla důvěřovat nikoli tomu, co viděla dole v Almě, nebo unaveným nohám, nýbrž svému podvědomí. To bylo její nejvíc poškozenou částí. Venturiová jí ovšem kdysi řekla jednu moudrou věc: „Své tužby nedokážeme ovládat, musíme jen najít odvahu jim naslouchat.“ A ona jim naslouchala, i přes všechna sezení s terapeuty a léky na uklidnění, které brala. Pevné odhodlání přestěhovat se do Sassaiy jí zůstalo, i když Venturiová už zase mlela svoje obvyklé nesmysly: „Když má někdo minulost jako ty, Emilio, vybere si velkoměsto, metropoli, kde splyne s davem. Ne vesničku, kde tě hned odhalí.“

„Nikdo si to už nepamatuje,“ odvětila Emilia, „všichni zemřeli.“

„No právě. A ty chceš žít mezi mrtvými? Protože pokud to tak je, tak to o tobě hodně vypovídá.“

Jdi do háje, odpověděla jí v duchu Emilia. Vstala a šla pryč. Protože tahle otázka byla skutečně rána pod

pás, a jak by řekla Marta, Venturiová byla „strašná frigida s pravítkem v prdeli“. Proč na ni ale stále myslí?

Sotva popadala dech. Ani její otec už nemohl. Zdálo se, že stezka nemá konce, že nikam nevede, k žádným domům, které by někdo v tomto století mohl obývat. Ale najednou se v lese objevila bílá cedule s nápisem z černých tiskacích písmen:

SASSAIA, ČÁST OBCE ALMA

A najednou se objevil shluk zchátralých domů ze snu, který se jí pořád dokola zdál. Kamenná stavení s břidlicovými střechami, jež se opírala jedno o druhé, aby se nezřítily. Pálilo na ně slunce. Svítilo tak silně, jako by byl červen, nikoli listopad. V tom světle se i hory zdály nové. A ona sama, možná, by se mohla stát někým novým. Venturiová už byla jen vzpomínkou, kterou odvál čas jako všechno ostatní.

Protože tady, konečně, začínal život *poté*.

2. Toho roku měla Sassaia oficiálně dva obyvatele. Jeden z nich se jmenoval Basilio Raimondi a bylo mu šedesát čtyři let, i když se zdál podstatně starší. Nikdy se neoženil ani nezasnoubil, žil tu vždy sám a stal se jedním z těch, co mluví tak málo, že je klidně můžete považovat za hluchoněmého. V Údolí mu vždy říkali *ten* Basilio — v této oblasti se před jméno vždy přidává zájmeno —, a i když se k němu chovali důvěrně, v hloubi duše věděli, že není normální.

Dalším obyvatelem, ne úplně nepodobným Basiliovi, jsem já.

Ani jeden z nás nevěděl, že do našeho ticha vstoupí někdo další. Žena, stále ještě docela mladá, pihovatá, se zrzavými vlasy. Kdybychom to byli věděli, nevím, co bychom vymysleli, abychom tomuto vniknutí zabránili. Nejspíš nic, možná bychom se jen lépe připravili a to překvapení by pro nás nebylo tak traumatizující. Ani to snad není třeba říkat, že pokud se člověk rozhodne žít ve vyhlídenné vesnici, chce za sebou nechat hektické životní období, v němž tě události zaplaví, vyženou ven, změní tě. Vědět o Emiliině příjezdu, nemohli bychom v noci spát. A skutečně jsem od toho dne přestal spát, jako se to prý stává s příchodem dítěte.

Toho rána jsem byl na hřbitově. Abych se vyhnul setkání s lidmi, zatímco budu jelenicí ležet oválné fotografie a vyměňovat staré zaprášené umělé květiny za čerstvé chryzantémy, přišel jsem do Almy v už sedm.

Moje sestra nedorazila. Ani letos ve své obvyklé stručné zprávě neuvedla žádnou chabou výmluvu a mě to nepřekvapilo: nevěděl jsem, ani kde bydlí. Jak je to dlouho, co se už sem nevrací? Co se už se mnou nedělí o starost s nebožtíky, s místy v kolumbáriu, se štaflemi, po kterých

se k nim dostanu, se svíčkami? Jak je to dlouho, co mi ne-telefonuje?

Schopnost držet se zpovzdálí ovládla mistrně.

Vrátil jsem se okolo půl deváté — pamatuju si každý detail toho dne — a posnídal jsem vejce ušlehané s cukrem. Ještě se budu muset osprchovat a oholit si plnovous, který mi sahal až ke klíčním kostem. Ale nechtělo se mi do toho, klidně ať mi říkají „medvěd“. Stejně věděli, že nejsem zlý.

Ofelia jednou zvedla ruku a zeptala se mě přede všemi: „Pane učiteli, kolik vám je vlastně let?“

Pod plnovousem jsem v tomto případě mohl skrýt úsměv.

„Protože Michele říká, že je vám třicet, a Marco padesát.“

Ostatní na ni z lavic pokřikovali: „Pšššt, ty blbko.“

Já se náramně bavil a odpověděl jsem: „Je mi osmdesát.“

Vzhledem k tomu, že 2. listopadu byl svátek, využil jsem toho, přesadil bramboříky do větších květináčů a dlouho jsem si četl. Až po poledni jsem se rozhodl opravit úkoly: sloh na téma „Můj nejlepší přítel“. Vyšel jsem do pracovny v prvním patře a posadil jsem se ke stolu, kde na mě čekaly popsané papíry úhledně srovnané na hromádce. Autorem prvního byl Martino Fiume a já hned obrátil oči v sloup.

Bylo mu dvanáct let a už podruhé opakoval pátou třídu. První věta zněla slibně: „Můj nejlepší kamarád je Mráček, můj pes.“ Druhá pokračovala ve stejném duchu: „Našel jsem ho v příkopu, když byl malý, opuštěný a zoufale hafal.“ Povzdechl jsem si a vytáhl z penálu modrou tužku, kterou jsem měl na závažné chyby, a zakroužkoval jsem *hafal*.

„To není italsky, Martino,“ promluvil jsem k němu nahlas. Když žijete sami, je to jeden ze zvyků, který činí ticho snesitelným. „Vím, že na horských pastvinách nebudeš italštinu potřebovat, ale i tak se ji musíš naučit.“

„Sloveso *štěkat*,“ připsal jsem na okraj, „vyčasuj v přítomném a minulém čase a napiš ho padesátkrát.“

Zrovna jsem zvedal hrot tužky z papíru, když vtom jsem zaslechl dva hlasy, jež nepatřily ani mně, ani Basiliovi.

Zprudka jsem se otočil k oknu.

Šlo o mužský a ženský hlas: žertovaly spolu, smály se. Kroky se blížily ke mně, zastavily se přímo pod mým oknem. Cinkání klíčů, zavržení dveří. Postřehl jsem, že srdce, orgán, kterému jsem obvykle moc pozornosti nevěnoval, se mi v hrudníku rozbušilo — jako bych se ocitl v pasti.

V Sassaie se nikdy žádné hlasy neozývaly.

S výjimkou období od začátku července do svátku Nanebevzetí Panny Marie v půlce srpna, kdy sem příbuzní, již zde podědili některé domy, které se jim nepodařilo prodat, přijeli na čerstvý vzduch, tu panovalo naprosté ticho. S výjimkou koroptví, výrů, srn, kanců a jelenů se sem nikdo nedostal. Už ani kněz k nám nechodil, stejně jako popelář a pošťák. Pro poštu sis musel sám dojít na pobočku do Almy a odpadu ses snažil vyprodukovat co nejméně, abys ho mohl jednou týdně odnést na zádech. Po slejváku se tu sice objevil někdo, kdo kontroloval domy, zda nespadly, ale přicházel sám: nemluvil a nesmál se.

Vstal jsem od stolu, přiblížil jsem se k oknu a kradmo přes záclonu jsem se podíval ven.

Nikoho jsem neviděl. Pocítil jsem zklamání, či úlevu. Nebyl jsem si úplně jistý. Když jsem tam stál jako socha, napjatě naslouchal případným dalším zvukům, uvědomil jsem si, jak asi působím zvenčí: jako outsider, asociál.

Byl jsem tak zranitelný ve špinavém oblečení, s rozježenými vousy, s oděrem lesa, že mě ohrožovala už pouhá přítomnost dvou neznámých lidí.

Styděl jsem se, že takhle šmíruju. Přesto jsem rozhrnul záclonu a naklonil se, abych do uličky lépe viděl. Všiml jsem si, že brána protějšího domu je dokořán a na prahu stojí dva obří kufry.

V tu chvíli mi, bůhvíproč, na mysl opět vytanulo téma „Můj nejlepší kamarád“, které jsem nejen zadával, ale i sám dostal od paní učitelky Irene ve čtvrté třídě. Napsal jsem doslova toto: „Můj nejlepší kamarád je moje sestra. Běhá lépe než kluci a po stromech šplhá rychleji než veverky. Má svalnaté nohy plné modřin, ale když se zraní, ani si toho nevšimne, protože je jako skála a zdolá všechny zkoušky odvahy.“

Dostal jsem jedničku. Vždycky jsem dostával jedničky. Tou dobou ještě všichni věřili, že jsem génius a čeká mě zářná budoucnost. Trochu jako když malému Basiliovi tvrdili, že z něj bude velký malíř. Nakonec se skutečně stal malířem, ovšem pokojů.

Vytáhl jsem téma nejlepšího kamaráda a vzpomínky na sestru ze sklepení své paměti, kde měly zůstat: v chladu a tmě. Odlepil jsem se od okna a vrátil se ke stolu, donutil jsem se opravovat chyby a nechat vítězit správný pravopis a syntax. Ale skutečnost, že se srdce a vzpomínky postavily mým pravidlům, jasně značila, jakým směrem se dají události do pohybu po Emiliině příchodu.

Otevřeli dokořán francouzské okno v prvním patře a vytáhli na balkon matraci, aby ji vyvětrali.

Použil jsem slovesa v množném čísle, ale ve skutečnosti jen on přesouval matraci, přikrývky a polštáře a silou

je vyklepával přímo přede mnou. Ona moudře zůstala schovaná uvnitř, dokud se nesetmělo.

Snažil jsem se soustředit na psa Martina Fiumeho, na jeho rukopis jako z mateřské školy, ale přes závěsy jsem stále pokradmu sledoval siluetu toho muže ve středním věku, až moc dobře oblečeného, který natrásal ložní prádlo a vztekale křičel něco o roztočích, kterým se ve vlně určitě dařilo.

Uvažoval jsem, co může znamenat ta matrace — zůstanou tu několik dní, nebo týden? Kontrolují věci před létem, nebo se rozhodli dům po Iole prodat? Jednou věcí jsem si byl jistý: do Sassaiy se přece nikdo nebude stěhovat. Už vůbec ne takový městský člověk v bílé košili s lesklými manžetovými knoflíčky. Kdo by vůbec dneska mohl žít bez digitálního vysílání?

Právě tohle byla první překážka: televize.

I kdyby se Emilia vztekla, zoufala si a převrátila každou místnost naruby, televize tam není a nemůže být. Takže opustím úkoly svých studentů a přejdu do domu naproti, abych odvyprávěl události, jak jsem se o nich později dozvěděl.

Emilia byla přesvědčená, že teta Iole trávila večery u televize. Dokonce věděla, o jaký šlo pořad: byl to *Derrick*.

„To si pleteš s tetou z Ravenny...“ odvětil její otec.

„Televize jsou všude!“

„Tak v tom případě jsou všude i asfaltky.“

Emilia se zhroutila na točitém schodišti v nečekaném záchvatu zoufalství. Nezáleželo jí na stavu maličkaté koupelny, orientované na sever a pořádně vymrzlé, ani na ložnici bez elektřiny. Byla zvyklá na spartánské životní podmínky a nikdy si nestěžovala. Působit rozmazleně bylo v určitém prostředí to nejhorší, co se mohlo stát.

Nikdy nedělala vlny, aby získala nějakou výsadu navíc, jenže televize nebyla výsada, byla to spása. Záchranný člun, který tě udrží na hladině, když se zvyšuje napětí nebo hlasy, a nakonec i ruce, které tě zachytí, když zuří deprese a táhne tě do bezedných hlubin.

„To není žádná tragédie.“ Riccardo se objevil pod schodištěm s konejšivým úsměvem na tváři. „Aspoň budeš víc čist.“

Emilia znechuceně našpulila rty. V mysli jí vytanula vzpomínka, jak ji donutili, aby se zúčastnila workshopu čtení a psaní: kvůli bonusu, který by jí to přineslo, něčemu jinému. Lektorkou byla spisovatelka ve středním věku, která měla plnou pusou vznešeně znějících slov, dobrých úmyslů a nadějných vyhlídek. Uprostřed druhého setkání se Emilia užírala nudou, až se přihlásila. Nikdy se nezviditelňovala, ale teď pocítila nutkání přerušit ten příliv nesmyslů. „Říkáte nám, že slova uzdraví naše zranění? Že čtení knih nás může spasit? Myslíte si, že jsme úplně blbí? Zkuste si s náma vyměnit život a uvidíte.“

Marta na ni byla hrdá. Strčila si dva prsty do úst a hlasitě pískla. Skoro všechny křičely a tleskaly. Spisovatelka zrudla studem. Emilia vstala — rozhořčená a vítězoslavná — a z workshopu odešla. Marta ji objala okolo ramen a dala jí pusou za ucho, která měla stokrát větší cenu než ten slibovaný bonus.

„Tati, televizi musíme koupit. Teď hned.“

„Víš, jak dlouho nám bude trvat sejít do města a zase se vrátit? A navíc musíme sehnat elektrikáře, není tu anténa.“

„Ale já bez televize neusnu, nejde to.“

Její otec zavrtěl hlavou. „Říkal jsem ti, že je to bláznivý nápad. Říkala ti to i psychologka, sociální pracovnice... Vraťme se domů.“

„Co to plácáš?“ utrhla se na něj Emilia.

Zrudlý obličej, vytřeštěné oči. Život byl citlivé a křehké téma, zavěšené nad propastí a ona neustále riskovala, že přepadne přes okraj.

„O jakém domově to do prdele mluvíš?“

Riccardo se nerozčiloval a snažil se ji uklidnit.

„Jen na pár nocí, o nic nejde.“

„Nikdy se nevrátím do Ravenney! Nikdy!“

„Tak najdeme nějaký hotel na půli cesty a celý ten nápad přehodnotíme.“

„Chci zůstat tady.“ Emilia měla slzy na krajíčku. „Proč to nechceš pochopit?“

Riccardo se na ni vážně zahleděl. „Tak mi dokaž, že jsi dospělá, zapomeň na *Velkého bratra*, *Survivora* a všechny ty další kraviny, na které se koukáš. Místo aby sis stěžovala na to, co není,“ podal jí čistící sprej, „můžeš umýt koupelnu.“

Oba se vztekle pustili do úklidu, v tichosti, nejspíš aby na nic nemysleli. Riccardo si ověřil, že v kuchyni je skutečně jedno místo s mobilním signálem a že kamna, bojler a lednička fungují. Emilia si zničila fialově nalakované nehty, když drhla černou špinu ze všech spár mezi dlaždicemi v koupelně. Aldo měl zvláštní představy o úklidu.

Z koupelny přešla do pokoje, který se měl stát její ložnicí: květovaná tapeta s vlhkými skvrnami, sádrová panenka s vykulenýma skleněnýma očima posazená na čalouněné židli a intarzovaná postel, která evokovala katolický seminář nebo počestně žijící pár.

Tady nikdy neusnu, pomyslela si Emilia. Zvedla z komody mosazný svícen, svíčky a zápalky. Zanechal je tam důvěryhodný příbuzný — který o ní nebude šířit žádné

drby —, aby překonala noc. Dlouho je zkoumala a uvědomila si, že to bude lítý boj.

Pak za ní přišel Riccardo, přinesl stará konopná povlečení, těžkou vlněnou deku, polštáře a matraci. Společně postel nachystali a ušlali, zametli vrzající dřevěnou podlahu a raději se soustředili na tyto činnosti, než aby se znovu hádali. O zpustlou zadní zahradu připomínající džungli a půdu plnou pavučin se postarají potom. Chvilku si zkoušeli vychutnat vzduch vonící kaštany, vlahý a falešně jarní, který společně s mým pohledem pronikal dovnitř každým oknem.

Zastavili se, až když se slunce začalo schovávat za horou Cresto.

„Najíme se,“ oznámil Riccardo Emilii, „a pak půjdu.“

Když Emilia zaslechla „a pak půjdu“, ztratila pevnou půdu pod nohama. Proti své vůli ho následovala po úzkém schodišti do kuchyně v přízemí, která byla — jako všechny kuchyně v Sassaie — temná a vlhká a připomínala spíš krčmu.

Pomohla otci nakrájet chleba a obložit krajíce šunkou z uzenářství. Kousala se do rtů, aby mu neřekla: „Zůstaň.“ Posadili se s obloženým chlebem na pohovku, tu, na níž teta Iole trávila celé hodiny, dny a roky, aniž se kdy dívala na televizi: je to vůbec možné?

V obdélníku světla procházejícího oknem poslouchali, jak žvýkají, polykají. Opět spolu nedokázali mluvit.

Možná, pomyslela si, i on znovu prožívá „separační trauma“. Toto spojení ráda používala Venturiová a určitě i ta spisovatelka. Kdoví, proč všechny tyhle ženy s úspěšnou kariérou dokážou ke každému problému přiřadit definici. Emilia se chtěla vrátit do kurzu tvůrčího psaní, aby se mohla znovu přihlásit a říct: „*Paní Četba nás léčí,*

poslouchajte dobře tato dvě slova: ‚separační trauma‘. Vysvětlíte mi, co to do prdele znamená? Skutečně, *konkrétně*?“ Vždy, když je slyšela, jí zněla jalově, zbytečně. Jenže ona tam skutečně byla a nebylo jí dobře. Ten pocit byl jako žár. Spálí ti kořeny, zničí tě.

Obložené chleby z půlky nedojedli, protože neměli hlad. Vypili dvě sklenice ledové vody. Její otec nuceně zavtipkoval: „První pádný důvod pro život v Sassaie.“ Zahleděl se na sklenice. „Zkusím nám teď udělat kafe z té vody, snad to půjde.“

Byla to tak přirozená věc, že dcera v tomto věku začne žít sama, navíc na místě a v domě, který si sama vybrala, na němž si tvrdošíjně trvala. Ve skutečnosti však na jejich příběhu nebylo přirozeného vůbec nic.

„Ta moka konvička se nepoužívala tak patnáct let.“

Ano, právě těch patnáct let byl ten problém. Nebo přesněji: čtrnáct let, čtyři měsíce a devět dní.

Čekali, až se káva uvaří. Osladili ji dvěma vrchovatými lžičkami cukru, ale ani pak se nedala pít. Riccardo položil dva porcelánové šálky do dřezu a rozhlédl se, zda najde poslední věc, která potřebuje uklidit. Se smutným úsměvem kapituloval.

„Tak já půjdu,“ zopakoval. „Čtyři sta kilometrů je dost. Jestli bude velký provoz, hrozí, že se nevrátím včas na tu večeři, o které jsem ti povídal.“

„Nemusíš to vůbec vysvětlovat.“

Byli zvyklí na to, že spolu nežijí, ale tentokrát to nebylo z nutnosti, sami si to vybrali.

Emilia cítila, jak ji pod hrudní kostí tlačí nová úzkost. Pocit připomínající malou smrt, který však obsahoval i záchvěv adrenalinu — a právě to na něm bylo nové.

Riccardo si posbíral peněženku, hodinky a klíče od volva, které nechal na kredenci. „Poslouchej mě,“ spustil starostlivě, „neztrácej čas, dej se do práce. Hned zítra ráno dones životopis do města. A dobře využij ty dvě čárky signálu: zavolej, kdyby se cokoli dělo. Nebuď zbytečně hrdá, nebud' tvrdohlavá. Můžu tu být za čtyři hodiny.“

„Já to zvládnou,“ odvětila Emilia. Stála vedle stolu a opírala se o něj rukou, protože se jí klepaly nohy.

„Já vím. Jen nechci, aby se ti něco stalo.“

Emilia nakrčila čelo. Chvilí předtím se hroutila, a na jednou se rozesmála. „Tati, to myslíš vážně? Co myslíš, že se mi tady může stát? Co myslíš, že se mi *ještě* může stát?“

Všechno už se stalo.

Riccardo se ani neusmál a roztáhl paže. Emilia mu padla do náruče. Pevně se objímali, oči zavřené, a silně oddechovali. Pak jí otec řekl ústy plnými slz: „Emi, dokázali jsme to.“

Pustili se. On si oblékl kabát, otočil se a bez rozloučení odešel, protože žádná slova nepřicházela v úvahu. A když opustil dům se svítlnou v ruce, protože obloha už byla tmavá, když zvuk jeho kroků na dláždění v Sassaie pohltit les, Emilia zůstala pod kuzelem elektrického světla z lustru ve staré kuchyni tety Iole. Sama.

Okamžitě se zahleděla na dveře.

Petlice, zámek.

Mohla je otevřít a odejít, kdykoli se jí zachtělo. V jakoukoli chvíli, v každou denní či noční hodinu. Aniž se musela kohokoli ptát. Aniž si to musela zasloužit. Mohla jen vstát a jít.

Z té myšlenky ji zamrazilo.

Mráz pak vystřídalo horko.

Pocítila tupé vzrušení podél páteře.

Po špičkách jako zlodějka přistoupila ke kukátku. Srdce jí bušilo silně jako po orgasmu. Položila prsty na kliku a snažila se ji stisknout.

Ještě ne, řekla si.

Běžela bosá po schodech nahoru jako holčička. Zasedla do mosazného svícnu svíčky a všechny je zapálila. Otevřela kufr dokořán a vytáhla z něj malý přenosný CD přehrávač, který patřil k tomu nejcennějšímu, co na světě měla. Přenesla ho do koupelny, kde fungovala elektřina, a zapojila kabel do zásuvky. Cítila, jak jí v těle proudí energie.

Nový život nepřipadal v úvahu a ona to věděla. Budoucnost už před nějakou dobou skončila. Tohle ale bylo její oblíbené cédéčko.

Stiskla play a zesílila hlasitost na maximum. Vrátila se do pokoje a roztančila se. Pohupovala se v bocích s rozpuštěnými vlasy a sprejem cítila zrcadlo na skříní a francouzské okno.

Poprvé v historii Sassaiy se prázdnými uličkami mezi opuštěnými domy rozléhalo disko. Vylekalo zvířata a donutilo mě a Basilia zvednout hlavu. Neměl jsem nic jiného na práci než celý den špehovat a odposlouchávat.

Konečně jsem to spatřil.

Byla to tak dojemná podívaná, až mi z ní pukalo srdce. Dívka.

Která tančila.

Při svíčkách.

S čistícím sprejem v ruce.

V protějším domě.

Ztracená, spolu se mnou, mezi horami.

3. „Věříš mi, že nedokážu vyjít ven?“

„To se první den stalo i mně, buď v klidu.

Dávala jsem se na dveře asi deset hodin, pak jsem vyběhla ven v jednu ráno. Vešla jsem do první hospody, kterou jsem viděla, a sbalila jsem kluka, co mu bylo jednadvacet!“

„Tady hospody nejsou, jen kamení...“

Emilia se natáhla, aby získala skoro tři čárky signálu. Vestoje si psala zprávy s Martou jako posedlá, jako dítě zaujaté novou hračkou.

„Mám strach, že se mi stane něco jako tehdy na náměstí svatého Františka, vzpomínáš si? Jak jsem skoro omdlela.“

„Ano, tys omdlívala a já zrovna našla tu ganju.“

Emilia se rozesmála: „První propustka, první tráva. Chtěla bych být tebou, ksakru.“

„Pokaždé, když se vrátím večer unavená domů a ubalím si jointa, vzpomenu si na to a pokaždé mě to pobaví. Ty seš ty. Jsi kouzelná, Emi.“

„Co děláš?“

Ještě než Emilia Martina slova dočetla, odeslala ta svá. Nedokázala zastavit prsty. Pořád bylo k neuvěření, že může posílat jednu zprávu za druhou, aniž si vyčerpá kredit. Její život se přerušil v době SMS a teď měla v telefonu internet.

„Co myslíš, že dělám? Jdu do práce.“

„Do prdele, já teprve budu muset začít nějakou hledat.“

„Věř, že od tebe čekám velké věci. Nejen to, že si najdeš pohledného dřevorubce.“

„Ale vážně, jak mám jít ven?“

„Stačí, když si vzpomeneš na dobu, kdys nemohla.“

Marta byla o tři roky starší, ale patřila do té kategorie bytostí, které ustály tolik nástrah, jež jim život přichystal, že u nich věk nakonec nehrál žádnou roli.

„Když mluví ona, ostatní budou zticha,“ byly ihned napomenuty nově příchozí.

Nebyla jako psycholožky, spisovatelky a další, kterým život přidělil veškeré výhody a jejichž samozřejmé vysokoškolské diplomy visely zarámované na zdech jejich kanceláří jen pro ozdobu. Nikdo by do Marty neřekl, že se přihlásí na univerzitu a dokončí ji. Byla první v historii toho místa. Byla čistou podstatou. A nejen to. Šla příkladem i ostatním.

Tehdy, když se dozvěděla, že její matka zemřela, celý den a noc jen seděla na okraji postele. Nejedla, nepila, neuronila ani slzu. Byla ledově klidná jako buddhistický mnich. Celou dobu zírala na strop a nevnímala, když na ni kdokoli promluvil. Potom vytáhla tajnou schránku z otvoru v matraci, vyndala z ní vše potřebné a provedla si hluboký řez okolo pupíku. A pak v tričku špinavém od krve otevřela učebnici chemie.

„Stačí, když si vzpomeneš na dobu, kdys nemohla,“ přečetla si Emilia znovu.

„Vzpomínáš na ni někdy?“ zeptala se jí.

„Neustále,“ odepsala jí Marta. „Vzpomínám na Giadu, Yasminu, Afifu i Myriam.“

Při každém jménu pocítila Emilia bodnutí něhy.

„S Afifou a Myriam jsme se našly na Facebooku a píšeme si často. Giada dělá kapitánku na člunu na Elbě. Yasmině se narodilo dítě. Musíš si je najít i ty, když teď můžeš.“

Bylo devět ráno. Majestátní slunce zaplavovalo ostrov z kamení, na němž Emilia přistála. Dokonale blankyt-

ně modré nebe nehyzdil jediný mráček. A ji při pohledu na to všechno bolely oči, které celou noc ani nezamhouřila.

Zůstala zaklíněná mezi matrací tvrdou jako kámen a přikrývkou, která vážila snad tunu, zabalená do prostěradla hrubého jako šmirglpapír, které páchlo desetiletými strávenými v zavřené skříni, a jen zírala do temnoty.

Předtím si neuvědomovala, jakou propast představuje naprosté ticho. Bylo to ještě horší: naprosté ticho, v němž bylo uvězněno její srdce.

V minulosti televize neúnavně hrála do půl dvanácté. Pak začínala tajemství, zvuky těl, splachování záchodů a těžké oddechování Marty, Myriam a Afify.

V této minulosti existovala i další kotva spásy: světlo pouliční lampy, které rozjasňovalo celu, dokud se nevrátilo slunce. I v hluboké noci mohla otevřít oči a najít na zdech pověšené fotky ostatních, jejich akvarely, společné plakáty s polonahými Lukem Perrym a Bradem Pittem v úzkých džínách, které jim obtahovaly nádobíčko. Viděla siluety svých společníků schovaných pod dekami. Stejně jako ona nespaly nebo se neustále probouzely. Mohla se k nim přitulit a cítit se bezpečně. Tady však bylo jen hrobové ticho a tma.

„Jsem bez televize, Marto, mám za sebou pekelnou noc.“

„Noci pro nás budou vždycky pekelné, maličká Emily. Sežeň si prášky. Nebo chlapa, který umí šukat, jak se patří.“

Emilia se usmála: „Půjdu do vesnice a uvidím, co tam najdu.“

Marně čekala na další zprávu od Marty, stiskla telefon v rukou, jako by z něj chtěla vymáčknout pár dalších slov, ale ta nepřišla. Všimla si, že zmizel nápis „online“ pod Martiným jménem a odvážnou fotografií: seděla na ní v elegantním baru oblečená do minisukně, s koktejlem

v ruce a úsměvem na tváři. Kdo by si před dvanácti třinácti lety představil, že se Marta promění v tuhle krásnou, normální ženu?

Emilia pochopila, že její kamarádka, jediná, s níž se rozhodla udržovat vztah v životě *poté*, vešla do laboratoře a zůstane mimo dosah dalších sedm osm hodin.

Svalila se na pohovku.

A teď? zeptala se sama sebe.

Teď půjdeš ven, do prdele.

„Nakresli mi srdíčko.“

O to ji požádal jednoho rána před mnoha lety v komůrce s výhledem na platan za ošetřovnou plešatý pán s kulatými brýlemi, který měl pověst odborníka. Podal jí tužku a bílý list papíru a ona se začala drze smát. „Tohle dělat nebudu.“

„Nakresli mi svoje srdce,“ zvýšil potutelně sázku.

Emilia nadále vzdorovala, protože to byla její osvědčená metoda, když jednala s dospělými. Po půlhodině palčivého ticha vztekla sevřela tužku, počmárala papír rychlými tahy, chvilku těžkými, chvilku lehkými. V hlavě se jí s jasností zjevilo nemocniční lůžko v pátém patře, druhém pokoji vlevo, tak jak se jí otisklo do sítnice poslední den roku 1997.

Srdce jí tehdy muselo odumřít jednou provždy, v tom pokoji překypujícím tichem, jenž byl vzdálený jako nebeské těleso od města, ve kterém to vřelo přípravami na silvestra. Muselo se zastavit tam, mezi stěnami natřenými mrtvolně zelenavou, společně s kapačkou s morfiem a pachem, který vydává člověk, jenž se rozkládá zevnitř, žloutne, hnije a nakonec vychládá. Spolu s knihou, kterou jí dali několik týdnů předtím, románem položeným na nočním stolku se záložkou uprostřed, která uprostřed už zůstane.

Spolu s dioptrickými brýlemi s černými obroučkami, sklenicí vody a želvovinovou sponou do vlasů.

Emiliino srdce se zastavilo a pak zase začalo bít, ale jen zdánlivě, jen aby oklamalo ostatní. Ve skutečnosti zmordalo a zfalovělo jako podlitiny a modřiny.

A další věc, která se zastavila, byly sny. Od toho dne Emilia úplně přestala snít, ať už ve spánku či bdělá, což je pro třináctiletou dívku možná to nejhorší, co se může stát. Černé noci. Černé dny, prázdné jako vykotlaný kmen. Vyprázdněný čas, kterému určovala rytmus jen sedativa a antidepresiva. Až najednou, bez varování a bez důvodu, po téměř dvaceti letech, Emilia znovu začala.

Byl to jen jediný sen: stále se opakoval a byl pořád stejný, naplněný klidem a světlem, popínavými rostlinami a okýnky dokořán, potoky vody, kaštiny a hvězdami, které probleskovaly hustou ropou jejího života.

Ale já chtěl psát o tom, že během té schůzky s odborníkem, během jednoho z těch sezení, z nichž měl vzniknout její psychiatrický profil, Emilia podala profesorovi přesný nákres orgánu, tak jak je zobrazen v učebnicích anatomie, s pravou a levou komorou, pumpujícími artériemi a stahující se svalovinou. Uprostřed byla velká díra, kterou Emilia začernila tak silnými tahy, až roztrhla papír.

Profesor si zvedl brýle nad oči a spokojeně přikývl: „Už ti někdo řekl, že opravdu dobře kreslíš?“

Emilia si oblékla bundu, obula boty a šla ke dveřím.

Vyčkávala.

Vnímala, jak se jedna její část směje na celé kolo, zatímco té druhé se chtělo počurat se strachy. Otočila klíčem: cvak. Jedno cvaknutí, jemné a líbezné jako cvrlikání ptáčků. Pohládila kliku a nervózně se kousala do spodního rtu,

až z něj začala téct krev. Pak se zhluboka nadechla a kliku prudce stiskla. Otevřela dveře a... bum!

Svět!

Tady, na dosah ruky, v celé své kráse.

„A do prdele,“ pravila Emilia.

Překročila práh. Cítala, jak se přes ni přelévá světlo a vzduch, který ji štípal do kůže. Udělala první krok, pak další a ještě jeden. Dala se do běhu mezi třicítkou neobydlených domů v Sassaie, jako přerostlá holčička, chudinka, po kočičích hlavách porostlých mechem, opuštěnými uličkami. Otevřené dveře nechala za zády, stejně jí nikdo nemůže nic ukrást ani ji napomenout, seřvat či jí udělit trest. Foukal vítr. Všude rostly kaštany, suché listy už sotva držely na větvích. Osamělá zvonice kostela trčela do výšky. Hory polhcovaly oblohu. Skoro se rozplakala, jak jí praskaly plíce i oči. V tu chvíli jí v hlavě zazněly dvě věty:

Musíš si odpustit za to, že žiješ, Emilio.

Ne, už nemůžu dělat nic dalšího, abych si to zasloužila.

Vzpamatovala se. Za tři minuty běhu urazila půlku cesty vesnicí. Poznala prádelnu ze svého snu, tu, kde teta Iole trávila soboty praním a mácháním prádla. U toho si povídala s kamarádkami dialektem, který byl cizím tak nepřístupný jako ostružinové houští.

Žádná žena už tam v předklonu nedrhla prádlo ani neseděla na lavičce. Děti už si tam nehrály na schovávanou ani na babu. Ticho však nebylo prázdnné. Naopak ožívalo: cvrlikáním ptáků, hemžením ještěrek v křoví a vzdáleným zpěvem červenek.

Emilia se otočila a kráčela pomalu zpátky. Došla až ke svým dveřím a zavřela je. Všimla si, že dům naproti

má na parapetech pěkné bílé bramboříky a fuchsie a že v otevřených oknech visí čisté závěsy. Představila si, že její sousedka bude nějaká stoletá paní. Zařekla se, že seznámení odloží na co možná nejpozději. Vynechá při něm své příjmení, v případě nutnosti si nějaké vymyslí. Ne, ne... Žádná spojitost s Iole Innocentiovou.

Dál procházela vesnicí a ocitla se na náměstí s kostelem. Přestože „náměstí“ bylo příliš silné slovo, spíš by se hodilo „náves“. Přes dveře do kostela byl přibitý kříž z prken, věži chyběl zvon a hodiny. Emilia si důkladně prohlížela každý detail a divila se, jak dobře je poznávala. Fontánka, břečtan šplhající po fasádě: bylo to, jako by léta jejího dětství nikdy neskončila. Jako by na tomto místě minulost zůstala nedotčena.

Pokračovala kolem Basiliova trávníku a spatřila jeho husy a slepice. Znovu se snažila vyhnat z hlavy pomyšlení, že se bude muset potkat a seznámit s dalším obyvatelem: „Zdravím, jmenuju se Emilia...“ Přemýšlela o případných lžích: „Jsem tu kvůli výzkumu, píšu doktorskou práci o vyliďňování... Nebudu vás nijak rušit. Nestojím o žádné chlapce, žádné drogy, to vám slibuju!“ Zároveň ji napadlo, že na takovém místě, vzdáleném světelné roky od ruky zákona, by klidně mohla mít skleník plný marihuany. Nechyběly jí ani kontakty, jak ji prodávat: možná by nebylo od věci kontaktovat Afifu na tom Facebooku, o kterém všichni mluvili.

Sassaia byla zároveň tak schoulená, že si v ní Emilia připadala bezpečně jako v děloze. Uličky nebyly širší než běhouny, domy se držely při sobě v objetí oblouků připomínajících paže. Když ovšem došla na konec obce, kde začíná stezka do Piara, nečekaně se ocitla na vyhlídce.

Přírodně vytvořená terasa, rozprostřená nad Údolím. Emilii popadla a prudce ji vystavila rozlehlosti hor, podzimu,

celému nekonečnému nebi nad hlavou. Zatočila se jí hlava, připadala si jako střípek ztracený v prostoru, jež neměl konce. Nemohla popadnout dech a necítila pevnou zem pod nohama. Až z toho omdlela.

Vracel jsem se ze školy. Každé úterý, kdy jsem učil první dvě hodiny, jsem se při přestávce rozloučil s třinácti žáky jediné třídy základní školy v Almě, nechal jsem je pobíhat po dvoře, kde na ně dohlížela moje kolegyně Patrizia, a šel jsem lesem domů. Když jsem se nezdržel při sbírání hub nebo kaštanů, byl jsem okolo jedenácté doma. Toho rána jsem bojoval s pokušením, ale nezastavil jsem se. Chtěl jsem zajít za Basiliem a koupit od něj vejce. Jen z toho důvodu jsem odbočil k vyhlídce a spatřil ji před sebou.

Nepoznal jsem ji. Byla tak bezbranná, stočená do klubíčka, že se nedalo odhadnout, zda jde o muže či ženu, natožpak jakého je věku. Vypadala jako odhozený pytel hadrů.

Zůstal jsem opodál a zaslechl jsem sám sebe, jak křičím: „Hej! Všechno v pořádku?“

Pohnula se. Otevřela oči a s námahou se vyškrábala na nohy. Působila otřeseně, na čelo se jí lepily zpocené prameny vlasů. Z džín si oprášila špínu, která se jí nalepila na stehna a zadek. Svítlo slunce a bylo určitě víc než dvacet stupňů, ona na sobě ale měla svítivě zelenou zimní bundu. Já byl jen v krátkém rukávu. Přiznávám, že jsem si myslel, že jde o pacientku, která utekla z pečovatelského domu, jež nedávno otevřeli ve vesnici za Almou.

Pak zvedla hlavu a spatřila mě. Byla užaslá jako srnec, který se v noci zastaví ve světlech auta.

I já jí uviděl dobře do obličeje. A vše jsem si spojil. Ta silueta s ladnými křivkami, která se předešlého večera

pohupovala v měkkém světle v okně naproti a byla až bolestivě svůdná, patřila této rozcuchané divošce, která ve vši upřímnosti neoplývala takovou krásou, jakou jsem si představoval.

Ne že bych s ní měl nějaké úmysly. Řídil jsem se železným pravidlem, že se budu od určitých věcí držet dál. Byly to jen popletené fantazie, které mi pomáhaly usnout.

Teď tu ale nebyly záclony. Ani skla, ani okna, která by nás oddělila. Nepodařilo se mi nepřemýšlet nad tím, zda jsem nasákl pachem lesa a zda to ona cítí. Cítil jsem se nepříjemně. A ona taky, protože utekla.

Otočila se ke mně zády a rozběhla se. Jako Martino Fiume, když si z něj někdo vystřelil, jako všichni moji žáci, jakmile zazvonil zvonek. Jako by zahlédla příšeru.

Zůstal jsem přikovaný na místě, ani nevím jak dlouho, plný zklamání. Zklamala mě ona, i já sám sebe. Proč jsem se jistým situacím vyhýbal? Abych se nemusel cítit takto: špatně pochopený. Jako debil. Jako ten, kterému na střední škole říkali, že udělá skvělou kariéru na nějaké prestižní evropské univerzitě, ale on místo toho stále žije tam, kde se narodil. Ten jediný, který se vrátil.

Co přišla ta žena dělat do Sassari? Doufal jsem, že odejde, okamžitě si sbalí kufry. Měl jsem vztek. Takový, že jsem zapomněl na vejce, na Basilia. Přišel jsem domů a zabouchl za sebou dveře.

Hned poté jsem ale strčil hlavu a vousy pod vařící vodu ve sprše. Vydrhl jsem si každý kousek těla namydlenou houbou. Přese všechno jsem byl naživu.

4. Tři dny po našem prvním setkání, lze-li to tak nazvat, se kuchyně tety Iole topila ve studeném, zatuchlém tichu. Ve vzduchu byl cítit cigaretový kouř a osamělost. Emilia poobědvala colu a brambůrky, svalila se na pohovku a zavolala svému otci. Zaútočila na něj, ještě než se stihl v telefonu ohlásit. „Neměl dneska ráno dorazit ten čurák Aldo s elektrikářem?“

„Ahoj Emilio, jak se máš? Já dobře, díky. Jen abys věděla, není to tak, že něco chceš a bum, máš to. Obzvláště tam v horách. Mezitím můžeš poslouchat rádio.“

„Není tu, už jsem se dívala.“

„Věnoval jsem ti knihu.“

„Děláš si ze mě prdel?“

„Uklidni se.“

„Neuklidním se,“ vybuchla Emilia. „Už čtyři noci nespím, brzo mi z toho hrábne.“

Vyskakovala si, to byl luxus. Na tamtom místě by se jí o tom ani nesnilo. Ani jí, ani ostatním. Pokud tě popadl vztek nebo šílená frustrace, která narůstala a už ji nešlo potlačit, pořezala sis paže žiletkami schovanými v matraci. Nebo jsi bouchala hlavou do zdi, dokud jsi neucítila, jak ti z nosu teče čůrek krve. Dokud se neobjevil někdo, u koho jsi mohla žadonit o trochu Rivotrilu.

„Nechám ti poslat mailem recept od doktora a ty si dojdeš do lékárny koupit Stilnox,“ odpověděl jí otec.

„Skončila jsem s kapkami a prášky. Slíbila jsem si to.“

„Prokrista!“ ztratil Riccardo trpělivost. „Už nevím, co bych ti řekl. Připadá mi, jako bychom se vrátili k našim diskuzím, když jsi byla pubertáčka.“

A kdy jsem jí vůbec byla? pomyslela si Emilia.

„Chci jen televizi, to není těžké.“

„Zašla jsi do města?“

„Ano.“

„Nelži mi.“

Od chvíle, kdy toho dušičkového večera odezněl na konci Sassaiy zvuk kroků jejího otce, nevyprodukovala nic než špinavé prádlo, džez vrchovatě plný špinavých šálků od kávy, rozervané sáčky od brambůrků a nedopalky, které se válely všude. Žít ani pořádně nezkoušela. Uvědomovala si to, když k ní z druhé strany linky doléhaly těžce jako rozsudek zvuky města, v němž se narodila, rytmy určené pracovní dobou v kancelářích a továrnách, vyučovacími hodinami ve škole: čas, který udávali ostatní, všichni ostatní. Kromě ní.

„Řekla jsem ti, že jsem tam šla...“

„Domluva byla jiná, Emilio. Byla taková, že se hned dáš do práce a nebudeš ztrácet čas. Nemůžeš se tam jen tak poflakovat.“

Její otec řídil a měl Emiliu na hlasitý odposlech. Emilia slyšela, že dává blinkr a zpomaluje. Představovala si, že je tak rozmrzelý a podrážděný, že hledá místo kde zastavit a v klidu si zanádat. To, že ho vždycky dokázala zklamat, na sobě nenáviděla ze všeho nejvíc.

„Neříkej mi, co mám dělat. Už nesnesu lidi, co mi dávají rozkazy.“

„Jestli si chceš sama řídit svůj život, musíš dokázat, že toho seš schopná. Najít si práci, osamostatnit se. Slíbila jsi mi, že do města zajdeš v úterý, a dneska je pátek a my se pořád jen bavíme o televizi.“

„Tak dobře,“ vyštěkla Emilia. „Půjdu do Manpoweru a zaprodám se jim.“

Zavěsila a vypnula telefon.

Hned zalitovala všeho, co řekla a neudělala, ale na chyby byla mistr. Převrátila polštáře na pohovce v zoufalém

hledání svítilny a klíčů. Po prvním průzkumu Sassaiy se zavřela v domě se zataženými závěsy, aby ji neviděli další místní a nemusela se s nimi bavit, hlavně s tím vousáčem, který ji přistihl při činu.

Strávila hodiny na telefonu s Martou, vyměňovaly si zprávy a smajlíky. „Vzpomínáš si, jak jsem tě fackovala, když ses nechtěla učit?“ hrozila jí kamarádka. „Jen počkej, přijedu za tebou a ještě ti jich pár ubalím.“ A jen několik krátkých minut telefonovala s otcem, kterému bravurně lhala. A to bylo všechno, protože další čísla neměla uložená.

Poslouchala taneční hudbu natažená na pohovce, představovala si, že je někým jiným, středem pozornosti na diskotéce, mladá a sexy, s cigaretou, jejíž filtr se koupal v jejích slinách. „Ty nekouříš jen tak, kouzelná Emi, ty kouříš cigarety jako čuráky.“ Pouštěla si CD od začátku a cvičila aerobik, posilovala břicho, nohy a zadek jako za starých časů. Masturbovala, potloukala se po domě a mluvila s temnotou: „Chcípni, krávo.“

Už stačí, řekla si. Našla svítilnu a klíče, které skončily pod opěradlem v hnízdě plném drobků a prachu. Hodila je do tašky. Ujistila se, že je v ní i peněženka. Pak šla do koupelny a podívala se na sebe v zrcadle.

Pod očima se jí udělaly tmavé kruhy. Oči jí naopak zbledly a vyprchal z nich život, jako rybám v bednách s ledem na molu v Marině. Z bledé pleti jí výrazně vystupovaly pihy jako čocka v mléku.

Vzpomněla si na Ritu a jejich poslední rozhovor. Na to, jak si ji při loučení přitiskla na hrud', jako by byla její matka. „Zavolej mi, až nastane ten den,“ řekla jí, „slíbíš mi to? Protože já ti slibuju, že ten den přijde a ty budeš připravená. Budeš žít, kde budeš chtít, začneš znovu. Zavolej mi, prosím.“